

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.423/2025/9.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. december 2. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Török József és társai ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2025. április 14. napján meghozott 3.B.329/2024/37. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett Terheltl III. rendű vádlott tekintetében megváltoztatja.

Terheltl III. rendű vádlott a költségvetési csalás büntettét is bűnsegédként valósította meg, a bűncselekmény megnevezéséből mellőzi az üzletszerű elkövetésre utalást.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét 3 (három) évre enyhíti.

A foglalkozástól eltiltás büntetés hatókörét gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője foglalkozástól eltiltásra változtatja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú határozat ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék a 2025. április 14. napján kihirdetett 3.B.329/2024/37. számú, előkészítő ülésen meghozott ítéletében bűnösnek mondta ki Terheltl III. rendű vádlottat üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b)

pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért halmazati büntetésül 1 év börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre, 180 napi tétel, egynapi tételenként 2.000 forintban meghatározott, mindösszesen 360.000 forint pénzbüntetésre, valamint 2 évi a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagjaként, egyszemélyi vezetőjeként, gazdasági társaság vagy szövetkezet felügyelőbizottságának tagjaként, egyéni cég tagjaként, egyéni vállalkozóként vagy a civil szervezetnek a civil szervezetekről szóló törvényben meghatározott vezető tisztségviselőjeként végzett foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette, végrehajtása esetére rendelkezett arról, hogy abból kétharmad rész kitöltése után bocsátható legkorábban feltételes szabadságra, továbbá a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. IV.r. terhelt IV. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettségében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért halmazati büntetésül 240 napi tétel, egynapi tétel összegeként 1.500 forintban meghatározott, mindösszesen 360.000 forint pénzbüntetésre és 2 évi a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagjaként, egyszemélyi vezetőjeként, gazdasági társaság vagy szövetkezet felügyelőbizottságának tagjaként, egyéni cég tagjaként, egyéni vállalkozóként vagy a civil szervezetnek a civil szervezetekről szóló törvényben meghatározott vezető tisztségviselőjeként végzett foglalkozástól eltiltásra ítélte. Kötelezte Terhelt1 III. rendű vádlottat 197.312 forint, IV.r. terhelt IV. rendű vádlottat 24.664 forint bűnügyi költség megfizetésére az állam részére.

[2] Az ítélet ellen a nyilatkozattételre fenntartott 3 munkanapon belül Terhelt1 III. rendű vádlott védője jelentett be fellebbezést enyhítés, a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének mérséklése érdekében. Terhelt1 III. rendű vádlott részéről önálló jogorvoslati nyilatkozat nem érkezett.

[3] Az ügyészség a jogorvoslat bejelentésére fenntartott három munkanapon belül mindkét vádlott vonatkozásában tudomásul vette az ítéletet.

[4] IV.r. terhelt IV. rendű vádlottól és védőjétől jogorvoslat bejelentésére nem került sor.

[5] A fentiekre figyelemmel az ítélet ez utóbbi vádlottra nézve első fokon jogerőre emelkedett.

[6] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.234/2025/2. számú átiratában a III. rendű vádlottat érintő védelmi fellebbezést alaptalannak tartotta, mivel álláspontja szerint az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott, a mértékes indítványtól enyhébb büntetés további enyhítésére nincs indok. A vádlott terhére rótt bűncselekmények jogi minősítését illetően azonban indítványozta az ítélet akként megváltoztatását, hogy a költségvetési csalás büntetést is bűnsegédként követte el, figyelemmel az ítéleti tényállásban rögzített elkövetési magatartásra.

[7] Terheltl III. vádlott védője fellebbezésének az ítéltáblához előterjesztett írásbeli indokolásában kifejtette, hogy az ilyen jellegű cselekmények relatív elszaporodottságának súlyosítóként értékelése nem indokolt, ugyanis nem állapíthatók meg erre vonatkozóan adatok. Nyomatékos enyhítő körülmény azonban védenca előkészítő ülésen tett beismerő nyilatkozata és tárgyaláshoz való jogáról lemondása, családi állapota, rendezett személyi körülményei, bűnsegédi minősége, a terhére nem róható jelentős időmúlás, a büntetőeljárás elhúzódása.

[8] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet elleni fellebbezést a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsülésen bírálta el.

[9] Az elsőfokú ítéletet a Be. 590. § (3) és (9) bekezdéseiben írtaknak megfelelően a fellebbezéssel érintett III. rendű vádlottra vonatkozóan korlátozott körben bírálta felül, figyelemmel arra, hogy azt a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja szerint csak őt érintő szankciós fellebbezés támadta.

[10] Korlátozott felülbírálat esetén is vizsgálni kell a Be. 607. § (1) bekezdésben és a Be. 608. § (1) bekezdésben meghatározott feltétlen, az elsőfokú ítélet mérlegelés nélküli hatályon kívül helyezését indokló eljárási szabályok megtartását, továbbá, hogy az elsőfokú bíróság követett-e el olyan, a Be. 609. § (1) bekezdés szerinti, a másodfokú eljárásban nem orvosolható relatív eljárási szabálysértést, amely lényegesen befolyásolta az eljárás lefolytatását, a bűnösség megállapítását, a bűncselekmény minősítését vagy a büntetés kiszabását, intézkedés alkalmazását [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont aa) és ab) alpont, Be. 590. § (5a) bekezdés].

A Be. 590. § (7) bekezdése értelmében ugyancsak hivatalból vizsgálandók az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdések.

[11] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében nem képezheti ugyanakkor a felülvizsgálat tárgyát az elsőfokú ítélet megalapozottsága, a Be. 591. § (1) bekezdés szerint a másodfokú bíróság határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja.

[12] A Be. 590. § (5) bekezdés b), c) és d) pontjai alapján azonban ilyen esetben is vizsgálandó a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezés, ha a terheltet fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, továbbá a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezés helyessége.

[13] Az elsőfokú ítélet fenti keretek között történő felülbírálata eredményeként az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék nem követett el olyan abszolút, vagy relatív eljárási szabálysértést, amely ítéletének hatályon kívül helyezését eredményezné.

[14] Az előkészítő ülés a vonatkozó eljárási rendelkezéseknek megfelelően került megtartásra. Az elsőfokú bíróság jegyzőkönyvéből pontosan nyomon követhető, hogy a III. rendű vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatának elfogadása is a Be. 504. §-ban írtak szerint történt.

[15] A bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására figyelemmel - bár ezt az elsőfokú ítélet indokolása nem tartalmazza - az elsőfokú bíróság helyesen alapította a Be. 565. § (1) bekezdése értelmében a III. rendű vádlott bűnösségét a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására és az eljárás ügyirataira.

[16] A felülbírálat során irányadó tényállásból okszerű következtetést vont a III. rendű vádlott bűnösségére, felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének nem volt helye.

[17] Lényegét tekintve cselekményének minősítése is megfelel az anyagi jognak.

A költségvetési csalás büntettét érintő jogi indokolás kiegészítendő az elkövetési értékkel összefüggésben a Btk. 459. § (6) bekezdés c) pont szerinti értelmező rendelkezés megjelölésével, mely szerint a vagyoni hátrány ötmillió-egy és ötvenmillió forint között jelentős. Helyesen minősítette az elsőfokú bíróság a bűncselekményt az általa felhívott értelmező rendelkezésre is figyelemmel üzletszerűen elkövetettnek, azonban a bűncselekmény rendelkező részben történő megnevezéséből az ítéltábla mellőzte a minősítő körülmény feltüntetését (61/2008. BK. vélemény 1. pont).

Egyetértve továbbá a fellebbviteli főügyészség indítványával, megállapította azt is, hogy a III. rendű vádlott a költségvetést károsító bűncselekményt is a Btk. 14. § (2) bekezdés szerinti bűnsegédként valósította meg. Mint ahogy azt ugyanis az elsőfokú ítélet 11. oldal utolsó előtti és 12. oldal első bekezdései a tényállásban rögzítik, a III. rendű vádlott cselekményével szándékosan segítséget nyújtott egyesített ügy terheltje vagyoni hátrányt okozó magatartásához.

[18] A III. rendű vádlott terhére rótt bűncselekményekre vonatkozóan a Btk. Különös Része mind az elkövetés, mind az elbírálás időpontjára nézve azonos rendelkezéseket tartalmaz, azonban a vele szemben alkalmazott pénzbüntetés tekintetében jelenleg már szigorúbb szabályozás van hatályban. A cselekmény az utolsó áfa bevallás időpontjában, azaz 2014. április 14. napján vált befejezetté. Ekkor a pénzbüntetés Btk. 50. § (3) bekezdésben írt egy napi tételének összege legalább egyezer, legfeljebb ötszázezer forint volt, azonban a 2023. szeptember 1. napjától az elbírálás időpontjában is hatályos szabályozás szerint már legalább ezerháromszáz, legfeljebb hatszázötvenezer forint.

Ezért a Btk. 2. § (2) bekezdés szerinti időbeli hatályra vonatkozó rendelkezésre figyelemmel az elkövetéskor hatályos, enyhébb elbírálást eredményező anyagi jogi rendelkezés alkalmazandó.

[19] A törvényszék által feltárt büntetéskiszabási körülmények akként igényelnek helyesbítést, hogy a bűnsegédi elkövetői minőség mindkét bűncselekmény tekintetében enyhítőként értékelendő, ugyanakkor mellőzendő annak enyhítőként figyelembevétele, hogy az elkövetés óta a III. rendű vádlott újabb elítélésére nem került sor.

Helyesen utalt a törvényszék arra, hogy a III. rendű vádlott javára miért nem állapítható meg a büntetőeljárás elhúzódása, mellyel az ítéltábla mindenben egyetért.

Egyetértve ugyanakkor a védői hivatkozással, mellőzendő az ilyen jellegű bűncselekmények elszaporodottságára, mint súlyosító körülményre hivatkozás, ugyanis statisztikai adatok nem támasztják alá azt a megállapítást, hogy az ügyben elbírált vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma az elkövetéskor a korábbi időszakhoz képest a köztudomás szerint lényeges emelkedést mutatott, vagy a számuk a törvényszék illetékességi területén lényegesen magasabb volt az átlagosnál (56/2007. BK vélemény III/11. pontja).

Súlyosító körülményként azonban nem maradhat el a közbizalom elleni bűncselekmény folytatólagos elkövetésének értékelése.

[20] Az ítéltábla osztotta a védő enyhítésre irányuló fellebbezésének indokait. A III. rendű vádlott terhére rótt bűncselekmények elkövetése óta a másodfokú elbírálásig bekövetkező, az elévülési időt is jóval meghaladó időmúlás és a vádlott büntetlen előélete, rendezett személyi körülményei mellett elegendőnek mutatkozik a büntetési célok eléréséhez a szabadságvesztés próbaidejének 3 évben meghatározása is.

[21] Helyesen alkalmazott az elsőfokú bíróság a III. rendű vádlottal szemben pénzbüntetést is, melynek napi tétel számának, illetve egynapi tétele összegének mérséklésére nem kerülhetett sor. Helyesbíti ugyanakkor az ítéltábla az elsőfokú ítélet 14. oldal középső bekezdésében az egynapi tétel összegének megjelölését 1000 forintról 2000 forintra, mely a rendelkező részben és az indokolás későbbi bekezdésében írtaktól eltérően nyilvánvalóan elírás folytán került helytelenül feltüntetésre.

[22] A III. rendű vádlott a bűncselekményeket a számlakibocsátó Kft. tagjaként, annak képviseletében eljárva, foglalkozása felhasználásával szándékosan követte el, ezért törvényesen szabott ki vele szemben az elsőfokú bíróság a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontra hivatkozva foglalkozástól eltiltás büntetést. Annak mértéke megfelel a Btk. 53. § (2) bekezdésben írtaknak, igazodik a büntetéskiszabási körülményekhez is.

Ugyanakkor a foglalkozástól eltiltás hatókörét túlzóan, indokolatlanul terjesztette ki a Btk. 54. § a)-e) pontjaiban felsorolt, a törvényi előírás szerint foglalkozásnak tekintendő valamennyi tevékenységre, mely rendelkezése a bírósági gyakorlattal sem áll összhangban.

Ezért az ítéltábla a büntetés hatókörét a Btk. 54. § a) pontjában írtak szerint a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője foglalkozástól eltiltásra változtatta.

[23] Mindenben törvényes az elsőfokú bíróságnak a szabadságvesztés végrehajtási fokozatával, a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségével, az előzetes mentesítéssel és a bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezése, azok jogszabályi megjelölése is helyes.

[24] Az ítéltábla a kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett Terheltl III. rendű vádlottat érintően a rendelkező részben írtak szerint a Be. 606. § (1) bekezdés alkalmazásával részben megváltoztatta, míg egyéb helytálló rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdésre utalással helybenhagyta.

[25] A másodfokú határozattal szemben a Be. 615. § (1), (2) bekezdésében írt rendelkezések értelmében - ellentétes döntés hiányában - nincs helye fellebbezésnek.

Debrecen, 2025. december 2.

Dr. Gömöri Olivér s.k. a tanács elnöke, Dr. Deák Judit s.k. előadó bíró, Dr. Mocsáry Eszter s.k. bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 3.B.329/2024/37. számú ítélete Terheltl III. rendű vádlott vonatkozásában a Debreceni Ítéltábla jelen határozatában foglalt változtatásokkal a mai napon jogerőre emelkedett és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Debrecen, 2025. december 2.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke